

Aan
Provinciale Staten

Kopie aan

Onderwerp
Voortgangsrapportage uitvoering Plan van aanpak
Opdrachtgeverschap ProBiblio

Vanaf 1 januari 2017 geeft de provincie uitvoering aan het besluit van Provinciale Staten om richting ProBiblio een sturend opdrachtgever te zijn en daartoe worden de actiepunten uit het Plan van aanpak Opdrachtgeverschap ProBiblio uitgevoerd. Het plan van aanpak heeft u in december 2016 ontvangen en dit memo informeert u over de voortgang van de uitvoering. Hieronder volgt per aspect uit het plan van aanpak een stand van zaken.

Toetsingskader

Goede aansturing vereist een duidelijke rolopvatting, een heldere ambitie, een goede informatiepositie, een adequate planning- en control-cyclus en voldoende beleids capaciteit van de provincie. Elk van deze punten heeft ondertussen de aandacht en waar mogelijk worden verbeteringen doorgevoerd. Het rapport van Lysias constateerde echter dat de provincie geen eigen toetsingskader had voor beoordeling van de activiteiten van ProBiblio. Dit voorjaar is een dergelijk sturingsinstrument opgesteld en Gedeputeerde Staten hebben dit vastgesteld. Voor de provincie dient het toetsingskader als leidraad voor de beoordeling van de activiteiten van ProBiblio. Het kader wordt jaarlijks ingezet bij de beoordeling van het jaarwerkplan en de vaststelling van de subsidie. Ook wordt het gebruikt bij de periodieke evaluatie van de boekjaarsubsidie. Het toetsingskader biedt ProBiblio helderheid over de ambities van de provincie en de verwachtingen ten aanzien van de bijdrage die ProBiblio aan de realisatie ervan levert. Voor ProBiblio biedt dit kader dus een houvast bij het opstellen van het jaarwerkplan, de uitvoering van de activiteiten en de aanvraag voor de subsidievaststelling. Het toetsingskader bevat algemene prestatieverwachtingen die per jaar door ProBiblio specifiek gemaakt worden in hun jaarwerkplan. Het toetsingskader is bijgevoegd.

Aangepaste subsidieaanvraag ProBiblio 2017 (jaarwerkplan)

Het toetsingskader is leidend voor de activiteiten die ProBiblio voor Zuid-Holland uitvoert. ProBiblio heeft op basis van het toetsingskader een gewijzigde subsidieaanvraag met aangepast jaarwerkplan ingediend voor 2017. Dit jaarwerkplan is bijgevoegd. De activiteiten in het definitieve jaarwerkplan zijn door ProBiblio zoveel mogelijk in lijn met het toetsingskader gebracht. Zo komt er meer aandacht voor het ontwikkelen van innovaties ten behoeve van de beschikbaarheid en de bereikbaarheid van bibliotheekfuncties in het landelijk gebied en wordt de kwaliteit van het

Zuid-Hollands netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen in kaart gebracht zodat de provincie haar wettelijke taak ten aanzien van dit netwerk kan uitoefenen. Aangezien een aantal activiteiten in 2017 al in gang was gezet en afspraken waren gemaakt met bibliotheken, was het niet wenselijk en mogelijk om alle activiteiten voor 2017 in lijn te brengen met het toetsingskader. Daarom beschouwen we 2017 als overgangsjaar, maar met ingang van 2018 is afwijking van het toetsingskader niet meer mogelijk.

Jaarlijks is € 50.000,00 van het gereserveerde bedrag van de boekjaarsubsidie ProBiblio bestemd voor de inzet van 0,5 fte voor het opdrachtgeverschap. Dit is per 1 januari 2017 geëffectueerd.

Innovatie

De bibliotheeksector is in beweging. Maatschappelijke en technologische ontwikkelingen dwingen de sector om in beweging te blijven en te vernieuwen. Innovatie moet structureel worden en dat vraagt een groot aanpassingsvermogen van de bibliotheek en haar medewerkers. Om vernieuwingen door te voeren hebben bibliotheken hulp nodig. De Wet stelsel openbare bibliotheken gaat er van uit dat provinciale ondersteuningsinstellingen zorgen voor de ontwikkeling van innovaties ten behoeve van lokale bibliotheken.

De provinciale rol in het bibliotheekstelsel, als dit wordt vergeleken met de financiële bijdrage van de gemeenten, is relatief beperkt, maar op het gebied van innovaties kunnen we in ieder geval het verschil maken. Daarvoor is samenwerking met de andere deelnemers in het netwerk echter wel nodig. De verantwoordelijkheid van de gezamenlijke provinciale ondersteuningsinstellingen op het gebied van innovatie enerzijds en de coördinerende taak van de KB anderzijds hebben sterke raakvlakken en daarom is bij het bestuurlijk overleg van OCW, IPO en VNG samen met de Vereniging Openbare Bibliotheken, de Samenwerkende Provinciale ondersteuningsinstellingen Nederland en de KB de wens ontstaan om tot een gezamenlijke innovatieagenda te komen. Deze gezamenlijke landelijke innovatieagenda (2016-2018) heeft als hoofddoel om de vernieuwingskracht van de bibliotheeksector te versterken en is leidraad voor de uitvoering van innovatietaken in het netwerk. Deze agenda is eind 2016 vastgesteld en is ondertussen uitgewerkt in een landelijke actieagenda.

Daarnaast legt de provincie haar eigen accenten in een op te stellen provinciale uitvoeringsagenda innovatie. Deze provinciale uitvoeringsagenda is meer toegespitst op de situatie in Zuid-Holland en heeft als doel om de vernieuwingskracht van de bibliotheeksector in Zuid-Holland te versterken. Om dat doel te kunnen realiseren wordt met de provinciale uitvoeringsagenda ingezet op het aanbrengen van focus, het op gang brengen van een proces van permanente innovatie en het geven van helderheid over de concrete rolverdeling tussen partijen zodat optimale samenwerking kan ontstaan bij dit proces. De provincie zet in op de volgende prioriteiten:

1. Toekomstgericht organiseren van interbibliothecair leenverkeer
2. Bereikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van de bibliotheekfuncties in het landelijk gebied
3. Verbreding klassieke functie naar de maatschappelijke en educatieve functie van de bibliotheek.

ProBiblio werkt in samenspraak met diverse partners in het veld aan deze agenda en voert deze ook uit. Op verzoek van de provincie zal ProBiblio in de loop van het jaar namens de provincie themabijeenkomsten organiseren voor het netwerk.

Samenwerking met Noord-Holland

ProBiblio is ook de provinciale ondersteuningsinstelling van Noord-Holland en daarom streven wij in het bijzonder naar een goede samenwerking met deze provincie. Met Noord-Holland is afgesproken elkaar te informeren over relevante ontwikkelingen, resultaten te delen en daar waar nodig afstemming te zoeken. Ten aanzien van de uitvoering is afgesproken om per jaar op projectniveau de samenwerking inclusief verdeelsleutel van de financiële bijdrage te bespreken en ProBiblio hierover te informeren. In 2017 neemt de provincie Zuid-Holland het voortouw ten aanzien van het toekomstgericht organiseren van interbibliothecair leenverkeer en richt de provincie Noord-Holland zich in het kader van innovatie op mogelijke cross-overs met het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

Om transparanter te worden over de werkzaamheden die ProBiblio voor Zuid-Holland en Noord-Holland uitvoert, is ProBiblio met ingang van 1 januari 2017 gestart met een nieuw projectadministratiesysteem waarmee alle kosten naar projecten toegerekend worden. Van de medewerker van ProBiblio wordt nu verwacht, dat hij zijn projecten toewijst aan de bibliotheek waarvoor hij deze inzet. Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt hoe de specifieke inzet voor de beide provincies is geweest. De algemene ontwikkelkosten van innovaties die niet toe te schrijven zijn aan één provincie worden verhoudingsgewijs bepaald op het aantal inwoners van Zuid-Holland en Noord-Holland, namelijk op 56 procent en 44 procent.

Ontwikkeltraject ProBiblio

Uit het rapport van Lysias bleek dat ProBiblio voor ontwikkelopgaven staat. Daarbij komt dat de provincie door de geïntensiveerde betrokkenheid ook beter weet wat zij verwacht ten aanzien van de taakuitoefening van ProBiblio. Deze algemene verwachtingen staan beschreven in het toetsingskader. ProBiblio heeft een plan van aanpak opgesteld voor een ontwikkeltraject waarin onder andere aandacht wordt besteed aan de aspecten netwerken, transparantie en innovatie. Het doel van ProBiblio met dit ontwikkeltraject is om ervoor te zorgen dat de organisatie wordt toegerust voor haar nieuwe taken en de nieuwe invulling van de samenwerking met de provincie.

Toekomstgericht interbibliothecair leenverkeer

Het rapport van Lysias concludeert dat de ontwikkelingen in de bibliotheekwereld zoals fusies, schaalvergroting, nieuwe bibliotheekconcepten en nieuwe technologieën het noodzakelijk maken om kritisch naar de toegevoegde waarde van het interbibliothecair leenverkeer te kijken. ProBiblio heeft binnen de boekjaarsubsidie een onderzoek uitgevoerd naar de toegevoegde waarde van interbibliothecair leenverkeer en onderzocht hoe dit in Zuid-Holland toekomstbestendig kan worden georganiseerd. De resultaten worden besproken met de Koninklijke Bibliotheek, de Zuid-Hollandse bibliotheken en gemeenten met als doel om tot een afgewogen pakket aan maatregelen te komen.

Conclusie

Met de nieuwe koers die vorig jaar is gekozen, is de relatie tussen de provincie en ProBiblio verstevigd. Het contact met ProBiblio is geïntensiveerd en de provincie investeert in de contacten in de bibliotheekwereld. De provincie is in gesprek met de Koninklijke Bibliotheek, IPO, gemeenten, bibliotheken en andere provincies. Hiermee tonen we onze betrokkenheid en zorgen we ervoor dat we een goed geïnformeerde overheid zijn. De activiteiten van ProBiblio worden in lijn gebracht met de provinciale ambities. De stappen die tot nu toe zijn gezet, moeten in de tweede helft van het jaar de eerste concrete resultaten opleveren en het streven is dat de plannen die voortkomen uit de provinciale innovatieagenda en het onderzoek naar toekomstgericht interbibliothecair leenverkeer breed gedragen zullen worden door het netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen in Zuid-Holland en partijen die daarbij zijn betrokken.

Bijlagen:

- *Toetsingskader opdrachtgeverschap ProBiblio*
- *Aangepaste subsidieaanvraag ProBiblio 2017 (jaarwerkplan)*